

Zondag 23 januari 2011
Genesis 15

GODS RADICALE COMMITMENT Over verbond en doop

Wat is dat: 'Gods verbond'. In het onderwijs over de doop klinken deze zinnen: 'In de naam van de Vader gedoopt worden is een afbeelding en

garantie dat God de Vader voor eeuwig zijn genadeverbond met ons sluit.' 'Op grond van het verbond roept en verplicht de doop ons tot een nieuwe gehoorzaamheid.' En als je in de kerk openbare geloofsbelijdenis van je geloof doet, geef je antwoord op deze vraag: 'Aanvaardt u de belofte en verplichting van Gods genadeverbond, waarvan de doop afbeelding en garantie is?' Voor veel (gereformeerde) gelovigen is dit vertrouwde taal ('taal van thuis'), maar steeds meer (jongere) gelovigen herkennen deze taal niet meer. We proberen er weer contact mee te maken door een Bijbels basisverhaal over Gods verbond met de gelovigen te lezen.

Fonteinkerk Haarlem

God gaat met Abram

Abram is door God geroepen (Gen. 12:1-3) om met hem op weg te gaan. Ze gaan vertrouwelijk met elkaar om. Daarbij heeft God steeds het initiatief. Als Abram God be vraagt op zijn toekomst, doet God een belofte: jouw nakomelingen zullen zijn als de sterren aan de hemel. Abram gelooft dit (een daad van radicaal vertrouwen, verdergaand dan 'de HEER vrezen').

Schenkingsakte

Opnieuw be vraagt Abram God: 'Hoe weet ik dat dit land van mij wordt?' Oftwel: 'Hoe weet ik dat u zich aan uw belofte houdt?' De opdracht die Abram dan krijgt (dieren halen) wordt dor hem begrepen als initiatief van God voor een verbondssluiting. In die tijd en cultuur (rond 2000 v. Chr.) was er nog geen geordende samenleving (politie, rechters, overheid) en was een verbondssluiting een plechtige afspraak waarmee mensen zich naar elkaar toe vastlegden op het nakomen van hun belofte. Beide partijen gingen dan tussen de dieren door (een 'bloedstraat'): 'als ik me niet aan mijn afspraak houd, mag het met me gaan zoals met deze dieren.' Hier zou sprake zijn van een 'schenkingsacte'.

Dromen

En dan valt Abram in een diepe slaap.

Hij doet niet actief mee, wordt zelfs door angst overweldigd. Opnieuw doet God, na ook onheil aangekondigd te hebben, een belofte: je nakomelingen zullen vrij zijn en jij zult in vrede sterven!

God alleen

Een vreemd gebeuren: in de diepe duisternis gaat God (in de gestalte van een rokende oven en een brandende fakkel) tussen de dierhelften door. Abram doet niet mee. Een eenzijdig verbond! Radicaal commitment van Gods kant: je mag me aan mijn beloften houden! Dit basisverhaal laat voor alles zien dat God er van zijn kant helemaal voor gaat: hij wijdt zich radicaal toe aan Abram en zijn nakomelingen en aan het vervullen van zijn beloften. De radicaalste uitdrukkingvorm daarvan is het geven van zijn Zoon, en de dood van Jezus aan het kruis ('het bloed van Christus').

Beloften

Als we de doop verbinden met het verbond van God, moeten we dus allereerst hieraan denken: God gaat een eeuwigdurend radicaal commitment aan (zie ook: Gen. 17:7,9-10). Dat commitment wordt zichtbaar in de besnijdenis. Ook de doop is daarvan een teken: bij de oproep op de Pinksterdag om zich te laten dopen

Die dag sloot de HEER een verbond met Abram.

Genesis 15:18

(Hand. 2:37-42) klinkt verbondstaal: 'want voor u geldt deze belofte, evenals voor uw kinderen en voor allen die ver weg zijn en die de Heer, onze God, tot zich zal roepen'. Let wel, hier is de centrale belofte de heilige Geest!

Wederzijds commitment

Wat betekent dit voor ons leven als christen?

1. Gods radicale commitment aan ons wil weerspiegeld worden in **ons radicale commitment aan hem** ('Gods verbond is eenzijdig in zijn ontstaan en tweezijdig in zijn bestaan'). Met het oog daarop ontvangen we de Geest!
2. Gedoopt worden betekent (onder veel meer) dat we ons toevertrouwen aan al Gods beloften. Want: 'Beloofd is beloofd!' 'De Zoon van God, **Jezus Christus** (...) belichaamt het ja. In hem worden alle beloften van God ingelost' (2 Kor. 1:19-20).
3. Verbond betekent naast radicale toewijding ook: liefdevolle verbondenheid, **eeuwige vriendschap**. 'Ik zal jouw God zijn.' Leven in Gods verbond is ervaren dat je zijn geliefde bent.

ds. Jos Douma
www.josdouma.nl